C/2025/3947

18.7.2025

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 16. července 2025

o schválení pokynů k uzavření programů rozvoje venkova členských států přijatých k čerpání pomoci z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) na období 2014–2022

(C/2025/3947)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Programy rozvoje venkova členských států schválené k čerpání pomoci z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) na programové období 2014–2020 byly přijaty podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 ([1]) a prodlouženy do 31. prosince 2022 nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2220 ([2]).

(2) S ohledem na význam včasného a účinného uzavření těchto programů rozvoje venkova v souladu zejména s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ([3]), nařízením (EU) č. 1305/2013, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 ([4]), nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 907/2014 ([5]) a prováděcím nařízením Komise (EU) č. 908/2014 ([6]) je nezbytné poskytnout řádné pokyny k uzavření těchto programů.

(3) Uzavírání programů rozvoje venkova členských států na období 2014–2022 bude vycházet ze zkušeností s uzavíráním programů rozvoje venkova na období 2007–2013 a mělo by zahrnovat zjednodušené postupy, které budou založeny na osvědčených postupech identifikovaných při uzavírání předchozího období.

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 487, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj).

([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2220, kterým se stanoví určitá přechodná ustanovení o podpoře z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) v letech 2021 a 2022 a kterým se mění nařízení (EU) č. 1305/2013, (EU) č. 1306/2013 a (EU) č. 1307/2013, pokud jde o jejich zdroje a použití v letech 2021 a 2022, a kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, pokud jde o zdroje a rozdělení takové podpory v letech 2021 a 2022 (Úř. věst. L 437, 28.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2220/oj).

([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1303/oj).

([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 ze dne 17. prosince 2013 o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 549, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1306/oj).

([5]) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 907/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o platební agentury a další subjekty, finanční řízení, schválení účetní závěrky, jistoty a použití eura (Úř. věst. L 255, 28.8.2014, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2014/907/oj).

([6]) Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 908/2014 ze dne 6. srpna 2014, kterým se stanoví pravidla pro uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o platební agentury a další subjekty, finanční řízení, schvalování účetní závěrky, pravidla pro kontroly, jistoty a transparentnost (Úř. věst. L 255, 28.8.2014, s. 59, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2014/908/oj).

(4) Účelem těchto pokynů je usnadnit proces uzavírání poskytnutím metodického rámce, podle něhož by mělo uzavírání probíhat, pokud jde o finanční vypořádání zbývajících rozpočtových závazků Unie prostřednictvím vyplacení konečného zůstatku, zpětného získání neoprávněně vyplacených částek a/nebo zrušení přidělených prostředků na nevyužité závazky.

(5) Pokyny by proto měly být schváleny,

ROZHODLA TAKTO:

Jediný článek

Pokyny Komise k uzavření programů rozvoje venkova členských států přijatých k čerpání pomoci z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) na období 2014–2022, jež jsou uvedeny v příloze, se schvalují.

V Bruselu dne 16. července 2025.

Za Komisi
Christophe HANSEN
člen Komise

PŘÍLOHA

POKYNY K UZAVŘENÍ PROGRAMŮ ROZVOJE VENKOVA NA OBDOBÍ 2014–2022

1. OBECNÉ ZÁSADY UZAVŘENÍ

Programy rozvoje venkova členských států financované z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) na programové období 2014–2020 byly přijaty podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 ([1]). Období stanovené v čl. 26 odst. 1 nařízení (EU) č. 1303/2013 bylo prodlouženo do 31. prosince 2022 nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2220 ([2]). Tyto pokyny se proto vztahují na programové období 2014 až 2022.

Tyto pokyny se vztahují na uzavření programů rozvoje venkova v souladu s nařízením (EU) č. 1303/2013 ([3]), nařízením (EU) č. 1305/2013, nařízením (EU) č. 1306/2013 ([4]), nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 907/2014 ([5]), prováděcím nařízením Komise (EU) č. 908/2014 ([6]), prováděcím nařízením Komise (EU) č. 808/2014 ([7]) a prováděcím nařízením Komise (EU) č. 809/2014 ([8]).

Uzavření programů se týká finančního vypořádání (v EUR) zbývajících rozpočtových závazků Unie prostřednictvím vyplacení (v EUR) konečného zůstatku členskému státu každého programu rozvoje venkova nebo zpětného získání (v EUR) částek, které Komise neoprávněně vyplatila členskému státu, a zrušení závazku k vyplacení případného konečného zůstatku (v EUR).

Všechna práva a povinnosti Komise a členských států týkající se finanční podpory zůstávají v platnosti až do uzavření programů rozvoje venkova. Uzavření programu rozvoje venkova nemá vliv na právo Komise přijmout další finanční opravy nebo získat zpět neoprávněně vyplacené částky.

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 487, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj).

([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2220, kterým se stanoví určitá přechodná ustanovení o podpoře z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) v letech 2021 a 2022 a kterým se mění nařízení (EU) č. 1305/2013, (EU) č. 1306/2013 a (EU) č. 1307/2013, pokud jde o jejich zdroje a použití v letech 2021 a 2022, a kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, pokud jde o zdroje a rozdělení takové podpory v letech 2021 a 2022 (Úř. věst. L 437, 28.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2220/oj).

([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1303/oj).

([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 ze dne 17. prosince 2013 o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 549, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1306/oj).

([5]) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 907/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o platební agentury a další subjekty, finanční řízení, schválení účetní závěrky, jistoty a použití eura (Úř. věst. L 255, 28.8.2014, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2014/907/oj).

([6]) Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 908/2014 ze dne 6. srpna 2014, kterým se stanoví pravidla pro uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o platební agentury a další subjekty, finanční řízení, schvalování účetní závěrky, pravidla pro kontroly, jistoty a transparentnost (Úř. věst. L 255, 28.8.2014, s. 59, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2014/908/oj).

([7]) Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 808/2014 ze dne 17. července 2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) (Úř. věst. L 227, 31.7.2014, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2014/808/oj).

([8]) Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 809/2014 ze dne 17. července 2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém, opatření pro rozvoj venkova a podmíněnost (Úř. věst. L 227, 31.7.2014, s. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2014/809/oj).

Jak bylo vysvětleno výše, nařízením (EU) 2020/2220 (dále jen „přechodné nařízení“) přijatým v roce 2020 bylo prodlouženo období stanovené v čl. 26 odst. 1 nařízení (EU) č. 1303/2013 do 31. prosince 2022 (viz čl. 1 odst. 1 nařízení (EU) 2020/2220).

Rovněž byla přechodným nařízením zavedena možnost financovat programy rozvoje venkova dodatečnými finančními prostředky z Nástroje Evropské unie na podporu oživení (nástroj EURI) ([9]) na roky 2021 a 2022 s cílem řešit dopad krize COVID-19 a její následky pro odvětví zemědělství a venkovské oblasti Unie. Dodatečné finanční prostředky z nástroje EURI však podléhají určitým podmínkám, a proto musely být plánovány a sledovány odděleně od podpory z EZFRV na rozvoj venkova. I přes toto oddělení se použijí pravidla stanovená v nařízení (EU) č. 1305/2013, včetně pravidel pro změny programů rozvoje venkova, v nařízení (EU) č. 1306/2013, včetně pravidel pro automatické zrušení závazku, a v nařízení (EU) č. 1307/2013, pokud není v přechodném nařízení stanoveno jinak. Část programů rozvoje venkova na období 2014–2022, která se týká nástroje EURI, bude uzavřena současně s částí, která se týká EZFRV. Všechna pravidla platná pro finanční prostředky z EZFRV se vztahují i na finanční prostředky z nástroje EURI, pokud není uvedeno jinak.

V důsledku přechodného nařízení byly programy rozvoje venkova na období 2014–2022 prodlouženy o další dva roky ([10]) (s výjimkou Spojeného království) s dodatečnými finančními prostředky z EZFRV a nástroje EURI a jejich provádění bude pokračovat až do konce roku 2025 (konec období způsobilosti pro programy rozvoje venkova) ([11]).

2. PŘÍPRAVA NA UZAVŘENÍ

2.1. Poradenství a pomoc

Komise bude úzce spolupracovat s členskými státy s cílem poskytnout jim v období před uzavřením nezbytné poradenství a pomoc.

2.2. Lhůty pro poslední žádosti o změny v programech

Postupy a lhůty pro změny programů rozvoje venkova jsou uvedeny v článku 4 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 808/2014.

2.2.1 *Ustanovení čl. 4 odst. 2 prováděcího nařízení (EU) č. 808/2014:*

— Změny programu druhu uvedeného v čl. 11 písm. a) bodu i) nařízení (EU) č. 1305/2013 lze navrhnout nejvýše čtyřikrát v průběhu programového období.

— Za kalendářní rok a program lze předložit jediný návrh na změnu pro všechny ostatní druhy změn dohromady, s výjimkou roku 2025. Rok 2025 je jediným rokem, kdy lze předložit více než jeden návrh na změnu za předpokladu, že se spojené změny týkají výlučně přizpůsobení finančního plánu, včetně případných výsledných změn plánu ukazatelů. V průběhu programového období lze kromě toho předložit čtyři dodatečné návrhy na změnu pro všechny ostatní druhy změn dohromady na jeden program. Členské státy mohou tyto dodatečné návrhy na změnu použít v roce 2025, pokud je nepoužily dříve.

2.2.2 *Ustanovení čl. 4 odst. 3 prováděcího nařízení (EU) č. 808/2014:*

— Členské státy předloží svou poslední změnu programu druhu uvedeného v čl. 11 písm. a) bodu iii) nařízení (EU) č. 1305/2013 Komisi do 30. září 2022.

— Jiné druhy změn programu je třeba Komisi předložit do 30. září 2025.

([9]) Nařízení Rady (EU) 2020/2094 ze dne 14. prosince 2020, kterým se zřizuje Nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po krizi COVID-19 (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2094/oj).

([10]) Článek 1 nařízení (EU) 2020/2220.

([11]) V čl. 2 odst. 2 nařízení (EU) 2020/2220 byla prodloužena lhůta pro způsobilost výdajů z EZFRV stanovená v čl. 65 odst. 2 nařízení (EU) č. 1303/2013.

2.3. **Předkládání čtvrtletních výkazů výdajů před uzavřením**

Členské státy musí nadále předkládat čtvrtletní výkazy výdajů za výdaje vynaložené platební agenturou až do konečného data způsobilosti výdajů v souladu s načasováním stanoveným v čl. 22 odst. 2 prováděcího nařízení (EU) č. 908/2014. Poslední čtvrtletní výkaz výdajů, který má Komise obdržet, je tedy výkaz výdajů za čtvrté čtvrtletí roku 2025, za které musí být výkaz výdajů předložen do 31. ledna 2026.

Součet předběžného financování a průběžných plateb vyplacených Komisí pro příslušný program nesmí překročit 95 % celkového příspěvku z EZFRV a nástroje EURI stanoveného v příslušném programu ([12]). To znamená, že Komise bude muset přestat proplácet čtvrtletní výkazy výdajů, jakmile kumulativní částka vyplacená na program rozvoje venkova dosáhne 95 % celkového spojeného příspěvku z EZFRV a nástroje EURI (jak je stanoveno v poslední verzi rozhodnutí o schválení příslušného programu).

Jakmile program rozvoje venkova dosáhne úrovně 95 % celkového spojeného příspěvku jak z EZFRV, tak z nástroje EURI, Komise provede zúčtování předběžného financování s každým dalším výkazem výdajů. Konečný zůstatek za příslušný program bude vyplacen nebo získán zpět při uzavření programu.

3. **ZPŮSOBILOST VÝDAJŮ**

3.1. **Konečné datum způsobilosti výdajů a obecně platná pravidla**

V návaznosti na čl. 65 odst. 2 nařízení (EU) č. 1303/2013 ([13]) je konečným datem pro způsobilost výdajů 31. prosinec 2025, což znamená, že výdaje by měly být příjemcem vynaloženy a uhrazeny před 31. prosincem 2025. Kromě toho budou výdaje způsobilé pro příspěvek z EZFRV (a nástroje EURI) pouze tehdy, pokud platební agentura skutečně vyplatí příslušnou podporu před 31. prosincem 2025.

Výplata záloh na opatření, která nespadají pod integrovaný administrativní a kontrolní systém (IACS) ([14]), je povolena podle článku 42 a článku 45 nařízení (EU) č. 1305/2013. Podle článku 63 uvedeného nařízení musí být zálohy zajištěny bankovní zárukou nebo rovnocennou jistotou poskytnutou veřejným subjektem. Záruka se může uvolnit, jakmile příslušná platební agentura stanoví, že výše skutečných výdajů odpovídající veřejnému příspěvku na operaci přesahuje výši zálohy.

Vzhledem k tomu, že rok 2025 je posledním rokem provádění programu rozvoje venkova, musí členské státy zúčtovat zálohy vyplacené příjemcům a související s projekty dokončenými v programovém období 2014–2022.

V souvislosti s přenosem, jak je uvedeno v bodě 3.8 níže, by měly být zálohy nezúčtované členským státem do konce roku 2025 spojeny s probíhajícími projekty, jejichž financování bude zajištěno v rámci strategického plánu společné zemědělské politiky na období 2023–2027 podle čl. 155 odst. 4 nařízení (EU) 2021/2115 ([15]).

Veškeré zálohy z EZFRV na období 2014–2022 nebo z nástroje EURI, které nejsou zúčtovány/využity před 31. prosincem 2025 a nejsou spojeny s přenosem v rámci strategického plánu SZP, musí být od příjemce získány zpět, aby byla zajištěna ochrana finančních zájmů Unie. V případě, že členský stát nezahájí postup zpětného získání těchto částek před uplynutím lhůty pro předložení konečné účetní závěrky nebo nevykáže v konečné účetní závěrce vlastní opravu o tuto částku, Komise tyto částky odečte od konečného zůstatku v rámci postupu schvalování účetní závěrky před uzavřením.

([12]) Ustanovení čl. 34 odst. 2 nařízení (EU) č. 1306/2013.

([13]) Lhůta stanovená v čl. 65 odst. 2 nařízení (EU) č. 1303/2013 byla prodloužena o dva roky článkem 2 nařízení (EU) 2020/2220.

([14]) V čl. 67 odst. 2 nařízení (EU) č. 1306/2013 je uveden seznam opatření pro rozvoj venkova, na která se vztahuje integrovaný administrativní a kontrolní systém (IACS). Opatření, na která se nevztahuje integrovaný administrativní a kontrolní systém (IACS), jsou opatření, která nejsou v tomto článku uvedena.

([15]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013 (Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

Certifikační subjekt v příslušném členském státě bude muset ve zprávě o konečné účetní závěrce do 30. června 2026 potvrdit, že zálohy vyplacené příjemcům v rámci programového období 2014–2022 jsou zúčtovány a že nezúčtované zůstávají pouze zálohy související s projekty se závěrečnými platbami v rámci strategického plánu SZP na období 2023–2027, nebo že členský stát zahájil nezbytné postupy zpětného získání prostředků.

3.2. **Doplňkové vnitrostátní financování**

Datum způsobilosti 31. prosince 2025 se nevztahuje na doplňkové vnitrostátní financování. Proto mohou být platby z dodatečných vnitrostátních zdrojů příjemcům programu rozvoje venkova prováděny i po 31. prosinci 2025.

Členské státy mohou zemědělce podporovat doplňkovým vnitrostátním financováním mimo program rozvoje venkova v souladu s pravidly státní podpory. V případě doplňkového vnitrostátního financování zahrnutého do plánů rozvoje venkova podle článku 82 nařízení (EU) č. 1305/2013 musí platby provedené po uzavření programu podléhat samostatnému posouzení státní podpory. Za získání tohoto povolení předem, aby bylo zajištěno, že platby příjemcům jsou v souladu s pravidly státní podpory, odpovídá členský stát.

Kromě toho jsou členské státy odpovědné za zajištění toho, aby příjemci plnili své závazky po celé stanovené období, a to i v případě, že část závazku přesahuje uzavření programu rozvoje venkova. To vyžaduje, aby členské státy prováděly nezbytné kontroly v souladu s nařízením (EU) č. 1306/2013 až do konce závazkového období. Pokud závazky nejsou do konce závazkového období splněny nebo nejsou splněny zcela, musí členské státy získat příslušné částky zpět a vrátit je do rozpočtu Unie (viz přechodná pravidla v čl. 104 odst. 1 písm. a) bodě iv) nařízení (EU) 2021/2116 ([16]) a čl. 14 písm. b) prováděcího nařízení Komise (EU) 2022/1173).

3.3. **Finanční plán – zastropování výdajů podle opatření**

Komise je v souladu s čl. 36 odst. 3 písm. b) nařízení (EU) č. 1306/2013 povinna zastropovat veškeré vykázané výdaje, které přesahují částky plánované v platném finančním plánu pro každé opatření.

Pokud jsou výdaje na opatření zastropovány a členský stát provede řádně odůvodněné změny ve svém programu rozvoje venkova ve lhůtách stanovených v článku 4 prováděcího nařízení (EU) č. 808/2014, mohou být vyloučené výdaje vyplaceny později po přijetí změny programu rozvoje venkova Komisí (jak je stanoveno v čl. 23 odst. 2 prováděcího nařízení (EU) č. 908/2014).

3.4. **Zvláštní ustanovení týkající se výdajů na operace uvedené v čl. 59 odst. 4 písm. e), f) a g) nařízení (EU) č. 1305/2013**

Následující oddíl vysvětluje zvláštní ustanovení týkající se výdajů na operace uvedené v čl. 59 odst. 4 písm. e), f) a g) nařízení (EU) č. 1305/2013, která stanoví odchylky od sazeb příspěvků z EZFRV stanovených v čl. 59 odst. 3. Tyto odchylky se vztahují na specifické případy, kdy jsou za určitých podmínek povoleny vyšší míry spolufinancování, což vyžaduje ověření a případné úpravy při uzavření, aby se zajistilo dodržování pravidel.

V čl. 59 odst. 4 písm. e) nařízení (EU) č. 1305/2013 je stanoveno, že maximální míra spolufinancování činí 100 % pro operace financované z prostředků převedených do EZFRV při použití čl. 136a odst. 1 nařízení (ES) č. 73/2009 a čl. 7 odst. 2 a čl. 14 odst. 1 nařízení (EU) č. 1307/2013. Proto bude při uzavření kontrolováno dodržení tohoto ustanovení. Pokud kumulativní výdaje vykázané členským státem přesáhnou částky přidělené jako převody z jiných fondů do EZFRV, bude uplatněna oprava plateb (zastropování).

V čl. 59 odst. 4 písm. f) nařízení (EU) č. 1305/2013 se stanoví, že míra spolufinancování činí 100 % v případě částky ve výši 100 milionů EUR (v cenách roku 2011) přidělené Irsku, v případě částky ve výši 500 milionů EUR (v cenách roku 2011) přidělené Portugalsku a v případě částky ve výši 7 milionů EUR (v cenách roku 2011) přidělené Kypru.

([16]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116 ze dne 2. prosince 2021 o financování, řízení a monitorování společné zemědělské politiky a zrušení nařízení (EU) č. 1306/2013 (Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).

Při uzavření se ověří soulad s čl. 59 odst. 4 písm. f) nařízení (EU) č. 1305/2013. Pokud kumulativní celkové výdaje vykázané dotčeným členským státem pro všechny příslušné rozpočtové položky překročí částky přidělené v souladu s čl. 59 odst. 4 písm. f) nařízení (EU) č. 1305/2013, musí být uplatněna oprava plateb (zastropování).

Ustanovení čl. 59 odst. 4 písm. g) nařízení (EU) č. 1305/2013 umožnilo členským státům (Řecku a Rumunsku), kterým je od 1. ledna 2014 poskytována finanční pomoc v souladu s články 136 a 143 Smlouvy o fungování EU, zvýšit sazbu příspěvku z EZFRV o maximálně 10 procentních bodů až na celkových 95 % na výdaje vzniklé v prvních dvou letech provádění programu rozvoje venkova (tj. do druhého čtvrtletí roku 2017 v případě Rumunska a do čtvrtého čtvrtletí roku 2017 v případě Řecka). Ustanovení čl. 59 odst. 4 písm. g) však rovněž vyžaduje, aby u celkových veřejných výdajů vynaložených v průběhu programového období byla dodržena sazba příspěvku z EZFRV použitelná bez uplatnění této odchylky.

Při uzavření Komise ověří, zda příslušné členské státy dočasnou odchylku podle čl. 59 odst. 4 písm. g) uplatňují správně. Komise konkrétně zkontroluje, zda použitá sazba příspěvku po uplynutí dvouletého období nepřekračuje platné maximální sazby stanovené v čl. 59 odst. 3 pro celé programové období. Kontroluje se soulad s čl. 59 odst. 4 písm. g) nařízení (EU) č. 1305/2013 a v případě nesouladu by měly být provedeny opravy.

3.5. **Zvláštní pravidla způsobilosti platná pro opatření týkající se finančních nástrojů podle článku 42 nařízení (EU) č. 1303/2013**

V programovém období 2014–2022 byly řídícími orgány EZFRV zřízeny pouze úvěrové a záruční fondy. Proto se tyto pokyny podrobně nezabývají kapitálovými nebo kvazikapitálovými finančními nástroji.

Způsobilost výdajů finančních nástrojů při uzavření je definována v článku 42 nařízení (EU) č. 1303/2013 (a v příslušných ustanoveních nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 480/2014 ([17]), jak je vysvětleno v následujících odstavcích). Podle článku 42 nařízení (EU) č. 1303/2013 při uzavření programu představují způsobilé výdaje finančního nástroje celkovou skutečně vyplacenou částku příspěvků z programu, nebo v případě záruk částku vyčleněnou, prostřednictvím finančního nástroje během období způsobilosti, která odpovídá:

a) platbám poukázaným konečným příjemcům a v případech uvedených v čl. 37 odst. 7 nařízení (EU) č. 1303/2013 platbám ve prospěch konečných příjemců;

b) prostředkům vyčleněným na smlouvy o zárukách, bez ohledu na to, zda dosud nejsou splacené nebo zda se již staly splatnými, aby bylo možno vyplatit případně vznesené nároky na úhradu ztrát, které byly vypočteny na základě obezřetného předběžného posouzení rizik a které zahrnují více částek příslušných nových půjček či jiných rizikových nástrojů pro nové investice do konečných příjemců;

c) kapitalizovaným subvencím úrokových sazeb nebo subvencím poplatků za záruky, jež mají být zaplaceny za období nepřesahující deset let po období způsobilosti, použitým v kombinaci s finančními nástroji, zaplacenými na účelově vázaný účet zřízený zvlášť k tomuto účelu, pro účinné vyplácení po období způsobilosti, avšak v souvislosti s půjčkami nebo jinými rizikovými nástroji použitými k úhradě investic do konečných příjemců během období způsobilosti;

d) úhradě vynaložených nákladů týkajících se správy nebo úhradě poplatků za správu finančního nástroje.

Za způsobilé lze považovat pouze výdaje vynaložené v souladu s článkem 42 nařízení (EU) č. 1303/2013. Investice konečných příjemců nemusí být dokončeny.

Programové zdroje přidělené finančnímu nástroji v dohodě o financování a/nebo programové zdroje, které byly poskytnuty na finanční nástroj, ale nebyly vyplaceny konečným příjemcům nebo vyčleněny na smlouvy o zárukách za vyplacené příslušné půjčky atd., nejsou způsobilými výdaji.

([17]) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 480/2014 ze dne 3. března 2014, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu a o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu (Úř. věst. L 138, 13.5.2014, s. 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2014/480/2019-05-30).

Na období způsobilosti a následné předkládání konečných účetních závěrek se vztahují přechodná ustanovení v souladu s článkem 1 a čl. 2 odst. 1 přechodného nařízení.

V případě půjček odpovídají způsobilé výdaje prostředkům programu skutečně vyplaceným konečným příjemcům, jak je uvedeno v článku 42 nařízení (EU) č. 1303/2013. Prostředky programu, které byly přiděleny ve smlouvách s konečnými příjemci a nebyly vyplaceny, nejsou způsobilé. Způsobilými výdaji jsou rovněž subvence úrokových sazeb, subvence poplatků za záruky a technická podpora vyplacená ve prospěch konečných příjemců během období způsobilosti.

V případě záruk jsou prostředky programu vyčleněné na smlouvy o zárukách způsobilé pouze tehdy, pokud byly příslušné půjčky nebo jiné rizikové nástroje vyplaceny konečným příjemcům. Pokud finanční zprostředkovatel nebo subjekt, jenž má prospěch ze záruk, nevyplatil plánovanou částku nových půjček nebo jiných nástrojů pro sdílení rizik konečným příjemcům, způsobilé výdaje se úměrně sníží (jak je stanoveno v čl. 8 písm. d) nařízení v přenesené pravomoci (EU) č. 480/2014).

Způsobilost výdajů definovaná v čl. 42 odst. 1 písm. c) se týká případu spojení grantů a finančních nástrojů do jedné operace, jak je definováno v čl. 37 odst. 7 nařízení (EU) č. 1303/2013. Výpočty musí zohlednit také příslušné dohody o financování, jak vyžaduje článek 11 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 480/2014.

Částka, která má být vyplacena na účelově vázaný účet, obsahuje:

a) diskontované platební závazky v případě kapitalizovaných subvencí úrokových sazeb nebo subvencí poplatků za záruky po dobu nejvýše deseti let po uplynutí období způsobilosti a/nebo

b) diskontované náklady a poplatky spojené se správou, jež se platí po uplynutí období způsobilosti po dobu šesti let v případě mikroúvěrů.

Přístup ke stanovení částky, která má být vyplacena na účelově vázaný účet, pokud existuje jasné odůvodnění volby metodiky, se může lišit. Členské státy mohou buď i) postupovat podle přístupu projektového financování a použít 4 % navrhovaná v případě operací vytvářejících čisté příjmy (článek 19 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 480/2014), nebo ii) použít základní sazby stanovené Komisí. ([18])

V čl. 42 odst. 2 nařízení (EU) č. 1303/2013 je stanovena výjimka týkající se mikroúvěrů. Kapitalizované náklady nebo poplatky týkající se správy, jež mají být placeny po dobu nepřesahující šest let po skončení období způsobilosti, pokud jde o investice do konečných příjemců, které byly provedeny v tomto období způsobilosti a na něž se nemohou vztahovat články 44 nebo 45, lze považovat za způsobilé výdaje, pokud jsou placeny na účelově vázaný účet zřízený zvlášť k tomuto účelu. Kromě toho podle čl. 14 odst. 1, 2 a 4 nařízení v přenesené pravomoci (EU) č. 480/2014 musí být kapitalizované náklady a poplatky spojené se správou, které mají být uhrazeny jako způsobilé výdaje podle čl. 42 odst. 2 nařízení (EU) č. 1303/2013, vypočteny na konci období způsobilosti jako součet diskontovaných nákladů a poplatků spojených se správou, jež mají být zaplaceny po období způsobilosti za období uvedené v čl. 42 odst. 2 uvedeného nařízení a v souladu s příslušnými dohodami o financování. Kapitalizované náklady a poplatky spojené se správou, které mají být zaplaceny po období způsobilosti za finanční nástroj poskytující mikroúvěr, by neměly překročit 1 % za rok z příspěvků z programu uhrazených konečným příjemcům ve smyslu čl. 42 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) č. 1303/2013 ve formě půjček, které teprve mají být do finančního nástroje vráceny, vypočtených poměrným dílem od konce období způsobilosti do zaplacení investice, do konce postupu zpětného získávání v případě selhání, nebo do období uvedeného v čl. 42 odst. 2 nařízení (EU) č. 1303/2013, podle toho, co nastane dříve. Zdroje, jež zůstaly na účelově vázaném účtu po skončení období uvedeného v čl. 42 odst. 2 nařízení (EU) č. 1303/2013, nebo v důsledku neočekávaného ukončení finančního nástroje před koncem tohoto období, je třeba použít v souladu s článkem 45 uvedeného nařízení.

Jako způsobilé výdaje nelze vykázat reinvestované vrácené prostředky nebo uvolněné záruky, tj. to, co spadá do druhého a dalších investičních cyklů.

([18]) Metodika je uvedena ve sdělení Komise o revizi metody stanovování referenčních a diskontních sazeb (2008/C 14/02) (Úř. věst. C 14, 19.1.2008, s. 6). Základní sazby jsou zveřejněny zde: https://competition-policy.ec.europa.eu/system/files/2023-12/reference_rates_base_rates2024_1_croatia_eurozone.pdf.

Dále jsou za nezpůsobilé výdaje při uzavření považovány také prostředky ze správy pokladny investované podle článku 43 nařízení (EU) č. 1303/2013. Úroky z plateb z programu rozvoje venkova do finančního nástroje, které lze přičíst příspěvku z evropských strukturálních a investičních fondů (ESI), se týkají správy pokladny zdrojů programu rozvoje venkova vyplacených do finančního nástroje. Při uzavření programu rozvoje venkova by měly být veškeré tyto částky, které nebyly využity v souladu s článkem 43 nařízení (EU) č. 1303/2013, odečteny od způsobilých výdajů.

V případě čistého záporného úroku jej lze pokrýt z vrácených zdrojů podle čl. 44 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 1303/2013.

Ve všech případech by řídící orgán měl vést záznamy.

Výplatu konečného zůstatku upravuje čl. 41 odst. 2 nařízení (EU) č. 1303/2013.

Pokud jde o opětovné použití zdrojů po skončení období způsobilosti, použije se článek 45 nařízení (EU) č. 1303/2013.

V období zbývajícím do uzavření mohou členské státy a řídící orgány odejmout příspěvky z programů na finanční nástroje uvedené v čl. 38 odst. 1 písm. a) a c) a finanční nástroje uvedené v čl. 38 odst. 1 písm. b) prováděné v souladu s čl. 38 odst. 4 písm. a), b) a c) nařízení (EU) č. 1303/2013, pouze pokud tyto příspěvky nebyly již zahrnuty v žádosti o platbu podle článku 41 uvedeného nařízení.

3.6. **Přenos intervencí, na které se vztahuje integrovaný administrativní a kontrolní systém (IACS), z programů rozvoje venkova na období 2014–2022 do strategických plánů SZP na období 2023–2027**

Podle čl. 155 odst. 3 nařízení (EU) 2021/2115 lze závazky vzniklé v rámci víceletých opatření uvedených v článcích 22, 28, 29, 33 a 34 nařízení (EU) č. 1305/2013 (odpovídajících opatřením 8.1, 10, 11, 14 a 15 programů rozvoje venkova) přenést do intervencí podle článku 70 nařízení (EU) 2021/2116 strategického plánu SZP (EZFRV). Kromě toho čl. 155 odst. 5 nařízení (EU) 2021/2115 umožňuje, aby závazky podle článků 28 a 29 nařízení (EU) č. 1305/2013 (opatření 10 a 11 programů rozvoje venkova) získaly podporu z EZZF (ekoschémata) ve strategickém plánu SZP, pokud tyto závazky splňují zvláštní podmínky, jako je způsobilost pro „ekoschémata typu b“ podle čl. 31 odst. 7 prvního pododstavce písm. b).

Nové požadavky podmíněnosti se vztahují na výdaje přenesené z probíhajících závazků programu rozvoje venkova do plánu SZP, které budou financovány z rozpočtu tohoto plánu SZP (2023–2027). Článek 48 nařízení (EU) č. 1305/2013 umožňuje zemědělcům od těchto závazků odstoupit, pokud nesouhlasí s novými podmínkami, například s podmínkami týkajícími se podmíněnosti.

3.6.1. *Platby napříč programovými obdobími*

K vyplácení záloh v rámci programu rozvoje venkova při vyúčtování závěrečných plateb v rámci plánů SZP by mělo docházet pouze ve výjimečných případech a v omezeném rozsahu, který upravuje článek 155 nařízení (EU) 2021/2115.

Vzhledem k tomu, že článek 155 stanoví způsobilost některých výdajů vynaložených v předchozích programových obdobích pod podmínkou, že tyto výdaje jsou zahrnuty do plánů SZP a dodržují pravidla nového legislativního rámce, mohou se v případě opatření v rámci integrovaného administrativního a kontrolního systému (IACS) pro příjemce výrazně změnit pravidla týkající se jejich povinností, jakož i pravidla pro kontroly a inspekce. Spojování plateb za jednotlivé závazky ze dvou programových období, která se řídí odlišnými právními rámci, proto způsobuje značnou administrativní složitost pro řídící orgány i příjemce a mělo by se mu co nejvíce předcházet.

Aby se vyřešily případné nedostatky ve financování a předešlo se složitému uplatňování různých souborů pravidel na výdaje vzniklé ve dvou programových obdobích, mohou členské státy prozkoumat další možnosti, jako je přerozdělení finančního krytí programu rozvoje venkova nebo využití doplňkového vnitrostátního financování, aby se zajistilo, že závěrečné platby bude možné zpracovat v rámci programu rozvoje venkova.

Členské státy by rovněž měly mít na paměti, že náklady vzniklé příjemcům jsou v rámci plánů SZP způsobilé pouze tehdy, pokud vznikly nejdříve 1. ledna 2023 (čl. 86 odst. 4 nařízení (EU) 2021/2115).

3.6.2. *Kontroly podmíněnosti (conditionality) a kontroly týkající se podmíněnosti (cross-compliance)*

Po nedávném zjednodušení čl. 83 odst. 2 nařízení (EU) 2021/2116 (ve znění nařízení (EU) 2024/1468 ([19])) jsou zemědělci s maximální velikostí zemědělského podniku nepřesahující 10 ha osvobozeni od kontrol podmíněnosti. Nepodléhají tedy systému kontrol podmíněnosti a z toho důvodu nejsou tito zemědělci osvobozeni od kontrol týkajících se podmíněnosti v souladu s čl. 104 odst. 1 druhým pododstavcem písm. a) bodem iv) nařízení (EU) 2021/2116. Jinými slovy, zemědělci s maximální velikostí zemědělského podniku nepřesahující 10 ha podléhají kontrolám týkajícím se podmíněnosti, pokud dostávají příslušnou podporu z plánů rozvoje venkova.

Před nedávnou změnou čl. 104 odst. 1 druhého pododstavce písm. a) bodu iv) nařízení (EU) 2021/2116 stanovil článek 12 nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2022/1172 přechodná pravidla, která snižují nadměrné administrativní náklady a zátěž související s kontrolami u některých příjemců, kteří zároveň podléhají povinnostem týkajícím se podmíněnosti (*cross-compliance*) i požadavkům podmíněnosti (*conditionality*). U příjemců, kteří dostávají platby na plochu, omezovalo pravidlo uvedené v článku 12 nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2022/1172 kontroly pouze na požadavky podmíněnosti. Pouze v případě, že bylo zjištěno nedodržení požadavků podmíněnosti, měla být zkontrolována odpovídající povinnost týkající se podmíněnosti. Po změně čl. 104 odst. 1 druhého pododstavce písm. a) bodu iv) nařízení (EU) 2021/2116 se však tyto odpovídající povinnosti týkající se podmíněnosti nemusí v případech nesplnění požadavků podmíněnosti kontrolovat (jelikož články 96 a 97 nařízení (EU) č. 1306/2013 byly zrušeny).

3.7. **Přenos intervencí, na které se nevztahuje integrovaný administrativní a kontrolní systém (IACS), z programů rozvoje venkova na období 2014–2022 do strategických plánů SZP na období 2023–2027**

Podle čl. 155 odst. 4 nařízení (EU) 2021/2115 mohou být výdaje týkající se právních závazků vůči příjemcům, které vznikly v rámci opatření uvedených v daném článku ([20]), způsobilé pro příspěvek z EZFRV v rámci strategických plánů SZP za těchto podmínek:

— tyto výdaje a) vznikly po 31. prosinci 2025 (vzniklými výdaji se rozumí výdaje vynaložené platební agenturou); b) jsou stanoveny ve strategickém plánu SZP v souladu s pravidly nařízení (EU) 2021/2115, s výjimkou čl. 73 odst. 3 prvního pododstavce písm. f), a c) jsou v souladu s nařízením (EU) 2021/2116,

— na pokrytí uvedených opatření se použije sazba příspěvku z EZFRV na danou intervenci stanovená ve strategickém plánu SZP v souladu s nařízením (EU) 2021/2115.

V tomto kontextu se právními závazky rozumí závazky vůči příjemcům, které jsou rozhodnutími o udělení grantu nebo jinými správními akty přijatými vnitrostátním orgánem, které u příjemce vyvolávají legitimní očekávání.

Členské státy mohou přenesené výdaje zahrnout do svých strategických plánů SZP ([21]), a to tak, že naplánují samostatnou intervenci nebo výdaje zahrnou do stávající intervence se samostatnou jednotkovou částkou. Přenesené výdaje by měly být uvedeny ve finančním plánu. Ten bude následně schválen Evropskou komisí v rámci změny strategického plánu SZP.

([19]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1468 ze dne 14. května 2024, kterým se mění nařízení (EU) 2021/2115 a (EU) 2021/2116, pokud jde o standardy dobrého zemědělského a environmentálního stavu, schémata pro klima, životní prostředí a dobré životní podmínky zvířat, změnu strategických plánů SZP, přezkum strategických plánů SZP a osvobození od kontrol a sankcí (Úř. věst. L, 2024/1468, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1468/oj).

([20]) Jedná se o tyto články: články 14 až 18, čl. 19 odst. 1 písm. a) a b) a články 20, 23 až 27, 35, 38, 39 a 39a nařízení (EU) č. 1305/2013, článek 35 nařízení (EU) č. 1303/2013 a článek 4 nařízení (EU) 2020/2220.

([21]) Podle struktury přílohy I prováděcího nařízení (EU) 2021/2289 ze dne 21. prosince 2021, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 o předkládání obsahu strategických plánů SZP a o elektronickém systému pro bezpečnou výměnu informací, zejména bodu 5 písm. d) a e) (Úř. věst. L 458, 22.12.2021, s. 463, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/2289/oj).

Výdaje související se závazky týkajícími se investic do rozsáhlé infrastruktury, které jsou způsobilé podle nařízení (EU) č. 1305/2013, ale nikoli v rámci strategických plánů SZP podle čl. 73 odst. 3 prvního pododstavce písm. f) nařízení (EU) 2021/2115, mohou být zahrnuty do strategického plánu SZP, ale pouze pro účely přenosu. Tato výjimka je stanovena v čl. 155 odst. 4 písm. a) nařízení (EU) 2021/2115. Proto takovou intervenci nelze použít na nové závazky v rámci strategického plánu SZP, ale lze ji použít pouze na financování zbývajících závazků přijatých v rámci programu rozvoje venkova. Toho lze dosáhnout buď naplánováním samostatné intervence ve strategickém plánu SZP, nebo naplánováním – v rámci stávající intervence – opatření či dílčí intervence, která zajišťuje financování investic do rozsáhlé infrastruktury zahájených v rámci programu rozvoje venkova.

Pokud jde o přenos výdajů souvisejících se závazky v rámci iniciativy LEADER, ten je možný podle čl. 155 odst. 4 nařízení (EU) 2021/2115. Avšak vzhledem k tomu, že iniciativa LEADER se týká projektů realizovaných místními akčními skupinami v rámci strategií místního rozvoje schválených v rámci programů rozvoje venkova na období 2014–2022, které musí být dokončeny do konce programového období, měl by být tento přenos omezený a měl by být vázán na řádně odůvodněné specifické okolnosti.

Ustanovení čl. 155 odst. 4 nařízení (EU) 2021/2115 v zásadě umožňuje přenos všech druhů podpory v rámci iniciativy LEADER (včetně přípravných akcí). V praxi se však tento přenos závazků týká především projektů s právními závazky v rámci dílčího opatření 19.2 programu rozvoje venkova (Podpora provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje), kdy určité projekty z oprávněných důvodů nemohou být dokončeny před koncem roku 2025, přestože původně bylo plánováno jejich včasné dokončení. Členské státy však musí ve svých řídicích a kontrolních systémech strategického plánu SZP poskytovat informace o platbách a kontrolách těchto projektů.

Obecně se členským státům doporučuje, aby co nejvíce omezily výši přenášených závazků a přizpůsobovaly výzvy stále dostupnému rozpočtu v rámci programů rozvoje venkova s cílem realizovat projekty před koncem roku 2025. V zájmu co nejlepšího využití dostupných finančních prostředků a minimalizace rizika nevyužití rozpočtu EZFRV / nástroje EURI je však přijatelná určitá míra vyhrazení nadměrného množství prostředků (tzv. overbooking) a případný přenos, pokud jsou splněny podmínky čl. 155 odst. 4 nařízení (EU) 2021/2115.

3.8. **Úroky z předběžného financování**

Podle čl. 35 odst. 4 nařízení (EU) č. 1306/2013 má Komise v rozhodnutí o schválení účetní závěrky před uzavřením programu rozvoje venkova zúčtovat celkovou částku předběžného financování. Za tímto účelem se členské státy žádají, aby do programu rozvoje venkova zaúčtovaly úroky z předběžného financování, které obdržely, a odečetly je od částky veřejných výdajů uvedené v závěrečném výkazu výdajů.

4. **PŘEDKLÁDÁNÍ DOKUMENTŮ K UZAVŘENÍ**

4.1. **Dokumenty, které mají členské státy poskytnout k uzavření**

Komise každoročně schvaluje účetní závěrky akreditovaných platebních agentur ([22]). Uzavření programu bude proto vycházet z ročních účetních závěrek za všechny po sobě následující rozpočtové roky (2015–2025) a příslušných rozhodnutí o schválení účetní závěrky.

Podle čl. 7 odst. 3 nařízení (EU) č. 1306/2013 musí být roční účetní závěrka akreditované platební agentury doplněna prohlášením řídícího subjektu podepsaným odpovědným pracovníkem akreditované platební agentury. V souladu s čl. 9 odst. 1 nařízení (EU) č. 1306/2013 ve spojení s čl. 5 odst. 3 prováděcího nařízení (EU) č. 908/2014 musí certifikační subjekt vydat stanovisko k úplnosti, přesnosti a věcné správnosti roční účetní závěrky platební agentury, k řádnému fungování systému vnitřní kontroly platební agentury a k legalitě a správnosti výdajů, o jejichž proplacení byla Komise požádána. Certifikační subjekt musí toto stanovisko vypracovat na základě zásad a metod auditu stanovených v článcích 6 a 7 prováděcího nařízení (EU) č. 908/2014. Toto stanovisko musí být podloženo zprávou, která obsahuje prohlášení požadovaná podle čl. 5 odst. 4 prováděcího nařízení (EU) č. 908/2014. Podrobnosti týkající se obsahu roční účetní závěrky platební agentury jsou stanoveny v článku 29 prováděcího nařízení (EU) č. 908/2014.

([22]) Článek 51 nařízení (EU) č. 1306/2013.

Komise upřesní informace, které mají členské státy předkládat v souvislosti s uzavíráním programového období EZFRV 2014–2022 (schválení poslední účetní závěrky), a vypracuje zvláštní pokyny obsahující instrukce pro certifikační subjekty členských států ohledně certifikačního auditu a podávání zpráv, které se má provést při uzavírání programového období EZFRV 2014–2022 ([23]).

V souladu s článkem 37 nařízení (EU) č. 1306/2013 lze program uzavřít až po obdržení poslední výroční zprávy o pokroku v provádění (tj. výroční zprávy o provádění).

4.2. **Lhůta pro předložení dokumentů k uzavření**

Lhůta pro předložení poslední výroční zprávy o provádění je **30. června 2026** (čl. 75 odst. 1 nařízení (EU) č. 1305/2013).

Dokumenty potřebné pro schválení účetní závěrky týkající se rozpočtového roku 2025 by měly být Komisi zaslány do 15. února 2026 ([24]). Každý rozpočtový rok zahrnuje výdaje, které vznikly platebním agenturám od 16. října (n–1) do 15. října (n). Kromě toho musí členské státy za poslední rok provádění (od 16. října 2024 do 31. prosince 2025) předložit Komisi účetní závěrku zahrnující výdaje vynaložené do 31. prosince 2025, a to nejpozději šest měsíců po konečném datu způsobilosti, tj. do 30. června 2026 ([25]).

Pokud členský stát do 30. června 2026 nepředloží Komisi výše uvedené dokumenty, dojde k automatickému zrušení zůstatku ([26]).

4.3. **Změna dokumentů po uplynutí lhůty pro jejich předložení**

Obecně platí, že členské státy nebudou moci po uplynutí lhůty pro předložení dokumentů uvedených v bodě 4.2 žádné dokumenty měnit, pokud o to Komise nepožádá na základě vysvětlení v průběhu procesu sesouhlasení, s výjimkou oprav administrativních chyb.

Na základě žádosti Komise nebo na podnět členského státu lze ve lhůtě stanovené Komisí poskytnout Komisi další informace o schválení účetní závěrky, přičemž se zohlední množství práce potřebné pro poskytnutí těchto informací. Při neexistenci takových informací může Komise schválit účetní závěrku na základě informací, které má k dispozici ([27]).

V náležitě odůvodněných případech může Komise přijmout žádost o pozdní předložení informací, pokud je jí tato žádost předána před lhůtou pro dané předložení ([28]).

4.4. **Dostupnost dokumentů** ([29])

Podklady týkající se financovaných výdajů a účelově vázaných příjmů vybraných EZFRV (včetně nástroje EURI) musí být Komisi k dispozici po dobu nejméně tří let následujících po roce, v němž proběhla poslední platba ze strany platební agentury.

V případě nesrovnalostí nebo nedbalosti musí být tyto podklady Komisi k dispozici po dobu nejméně tří let následujících po roce, v němž došlo k úplnému zpětnému získání částek od příjemce a jejich připsání na účet EZFRV (včetně nástroje EURI) nebo v němž bylo podle čl. 54 odst. 2 nařízení (EU) č. 1306/2013 rozhodnuto o finančních důsledcích toho, že ke zpětnému získání nedošlo.

V případě postupu schvalování souladu podle článku 52 nařízení (EU) č. 1306/2013 musí být podklady s výjimkou případů nesrovnalostí uchovávány po dobu nejméně jednoho roku následujícího po roce, v němž byl tento postup ukončen s finanční opravou nebo bez finanční opravy, nebo pokud je rozhodnutí o souladu předmětem soudního řízení u Soudního dvora, po dobu nejméně jednoho roku následujícího po roce, v němž bylo toto soudní řízení uzavřeno.

([23]) Pokyny pro certifikační audit účetních závěrek EZZF/EZFRV – požadavky na podávání zpráv a stanoviska vydaná certifikačním subjektem.
([24]) Ustanovení čl. 30 odst. 2 prováděcího nařízení (EU) č. 908/2014.
([25]) Ustanovení čl. 37 odst. 1 nařízení (EU) č. 1306/2013.
([26]) Ustanovení čl. 37 odst. 3 nařízení (EU) č. 1306/2013.
([27]) Ustanovení čl. 30 odst. 3 prováděcího nařízení (EU) č. 908/2014.
([28]) Ustanovení čl. 30 odst. 4 prováděcího nařízení (EU) č. 908/2014.
([29]) Článek 32 prováděcího nařízení (EU) č. 908/2014.

Podklady mohou být uchovávány v tištěné podobě a/nebo v elektronické podobě.

Členský stát se může rozhodnout uchovávat doklady výhradně v elektronické podobě, pouze pokud jeho vnitrostátní právní předpisy povolují používání elektronických dokumentů jako důkazu účtovaných transakcí ve vnitrostátních soudních řízeních.

Pokud jsou doklady uchovávány pouze v elektronické podobě, musí být dotyčný systém v souladu s bodem 3 B) přílohy I nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2022/127.

5. UZAVŘENÍ PROGRAMŮ

5.1. Schválení účetní závěrky

Poslední rozhodnutí o schválení účetní závěrky, které předchází uzavření programu rozvoje venkova, bude vycházet ze stejné dokumentace (článek 29 prováděcího nařízení (EU) č. 908/2014) jako každé dřívější rozhodnutí o schválení roční účetní závěrky, ale bude mít odlišné načasování a bude se týkat pěti „čtvrtletí“ namísto čtyř.

V posledním rozhodnutí o schválení účetní závěrky, které předchází uzavření, budou stanoveny částky výdajů uskutečněných v členském státě v období od 16. října 2024 do 31. prosince 2025, které budou účtovatelné EZFRV na základě účetní závěrky uvedené v článku 29 prováděcího nařízení (EU) č. 908/2014. V posledním rozhodnutí o schválení účetní závěrky budou rovněž stanoveny způsobilé výdaje pro finanční nástroje uvedené v čl. 42 odst. 1 nařízení (EU) č. 1303/2013 a případná snížení a pozastavení podle článků 41 a 42 nařízení (EU) č. 1306/2013.

V důsledku rozhodnutí o schválení účetní závěrky bude částka, která má být získána zpět od členského státu nebo mu má být vyplacena, stanovena odečtením průběžných plateb za období od 16. října 2024 do 31. prosince 2025 od výdajů, které jsou uznány jako účtovatelné fondu za stejné období. Jakmile však předběžné financování a průběžné platby dosáhnou 95 % celkového příspěvku z EZFRV a nástroje EURI (viz bod 2.3 těchto pokynů), přistoupí Komise k zúčtování předběžného financování s každým následujícím výkazem výdajů. V takovém případě se částka, která má být získána zpět nebo má být vyplacena, stanoví odečtením průběžných plateb za období od 16. října 2024 do 31. prosince 2025 a zúčtované částky předběžného financování za příslušné období od výdajů, které jsou uznány jako účtovatelné fondu za stejné období.

Komise sdělí členskému státu výsledky svého přezkoumání účetní závěrky spolu s případnými návrhy na změny do tří měsíců od obdržení konečné účetní závěrky.

Pokud z důvodů, které lze přičítat členskému státu, Komise nemůže schválit účetní závěrku ve lhůtě čtyř měsíců od jejího obdržení, uvědomí tento členský stát o dodatečném šetření, které navrhuje provést.

5.2. Výpočet zůstatku při uzavření

V rozhodnutí o schválení účetní závěrky uvedeném v bodě 5.1 těchto pokynů Komise rovněž vypočítá a zahrne zůstatek, který má být vyplacen nebo získán zpět při uzavření programu rozvoje venkova. Je však třeba poznamenat, že pokud existují roční účetní závěrky za předchozí rozpočtové roky, které po rozhodnutí o schválení účetní závěrky za poslední rok plnění stále nebyly schváleny, nelze program uzavřít a zůstatek nelze vyplatit.

Veškeré nevyřízené inkasní příkazy vydané Komisí budou započteny proti platbě konečného zůstatku.

Pokud některý členský stát provedl finanční úpravy na základě svých kontrol a získal příslušné částky zpět, musí tyto částky znovu přidělit na dotčený program. V souladu s článkem 56 nařízení (EU) č. 1306/2013 musí být zrušené částky finančních prostředků Unie vynakládaných v rámci EZFRV a částky získané zpět, jakož i související úroky opětovně přiděleny na příslušný program. Částky získané zpět z nesrovnalostí týkajících se programového období 2014–2022 proto nelze použít na financování operací v rámci strategického plánu SZP ani je nelze opětovně přidělit na operace či projekty, které byly předmětem finanční úpravy ([30]). Při uzavření programu rozvoje venkova musí být částky, které členský stát znovu nevyužil, vráceny do rozpočtu Unie, a proto budou odečteny od konečného zůstatku.

([30]) Článek 56 nařízení (EU) č. 1306/2013.

Při uzavření programu rozvoje venkova Komise zohlední také poslední výroční zprávu o pokroku při provádění programu rozvoje venkova uvedenou v článku 75 nařízení (EU) č. 1305/2013. Komise členský stát do pěti měsíců informuje o výsledcích svého přezkoumání této zprávy ([31]).

Komise zohlední veškeré nevyřízené platby, jež byly sníženy nebo pozastaveny podle článků 41 a 42 nařízení (EU) č. 1306/2013, v zůstatku při uzavření snížením poslední platby o tyto částky snížení a pozastavení.

Komise písemně informuje členský stát o svém návrhu na vyplacení nebo zpětné získání zůstatku.

Příklad výpočtu konečného zůstatku je uveden v tabulce 1 těchto pokynů.

5.3. **Snížení z důvodu nedodržení platební lhůty při uzavření programu**

Ověřování dodržení poslední lhůty pro platby příjemcům v rámci programů rozvoje venkova, které předchází uzavření programu rozvoje venkova, bude založeno na stejných ustanoveních (čl. 75 odst. 1 nařízení (EU) č. 1306/2013 a článek 5a nařízení v přenesené pravomoci (EU) č. 907/2014) jako každá roční platební lhůta, ale bude mít odlišné načasování, podobně jako poslední rozhodnutí o schválení účetní závěrky.

Výpočet 5% prahové hodnoty uvedené v čl. 5a odst. 2 nařízení v přenesené pravomoci (EU) č. 907/2014 pro poslední rok provádění se nemění, tj. období rezervy bude zohledňovat následující čtvrtletí: třetí čtvrtletí roku 2024 až druhé čtvrtletí roku 2025. Třetí a čtvrté čtvrtletí roku 2025 budou považovány za čtvrtletí pozdních plateb a rezerva se nezmění.

Poslední výpočet snížení z důvodu nedodržení platebních lhůt pro daný program bude vycházet z pěti namísto čtyř čtvrtletí, tj. bude zohledněno čtvrté čtvrtletí roku 2025.

5.4. **Platba zůstatku**

Komise vyplatí zůstatek v závislosti na dostupnosti zdrojů nejpozději do šesti měsíců poté, co budou poslední roční účetní závěrka a výroční zpráva o pokroku uznány za přijatelné, a poté, co byly schváleny všechny roční účetní závěrky. ([32]) Touto platbou konečného zůstatku nejsou dotčena případná pozdější rozhodnutí o souladu po uzavření programu.

5.5. **Zrušení závazků**

Komise automaticky zruší tu část rozpočtových závazků, která je k poslednímu datu způsobilosti výdajů (31. prosince 2025) stále otevřená a v souvislosti s níž členský stát do 30. června 2026 nevypracoval výkaz výdajů ([33]).

Po vyplacení zůstatku Komise zruší přidělení prostředků na všechny zbývající otevřené závazky do šesti měsíců po uzavření ([34]).

Podle čl. 15 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 („finanční nařízení“) ([35]) mohou být prostředky, jejichž přidělení na závazek bylo zrušeno, opětovně poskytnuty v případě zjevného omylu, který lze připisovat pouze Komisi.

([31]) Ustanovení čl. 50 odst. 7 nařízení (EU) č. 1303/2013.
([32]) Ustanovení čl. 37 odst. 2 nařízení (EU) č. 1306/2013.
([33]) Ustanovení čl. 38 odst. 2 nařízení (EU) č. 1306/2013.
([34]) Ustanovení čl. 37 odst. 2 nařízení (EU) č. 1306/2013.
([35]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012. Toto nařízení bylo zrušeno nařízením (EU, Euratom) 2024/2509. Podle čl. 277 odst. 4 se však zrušené nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 nadále vztahuje na právní závazky přijaté před vstupem nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 v platnost. V souladu s článkem 76 nařízení (EU) č. 1303/2013 týkajícím se právních závazků v programech rozvoje venkova se tedy nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 stále uplatňuje.

6. POVINNOSTI PO UZAVŘENÍ

6.1. Následná opatření v případě neoprávněných plateb zjištěných po předložení dokumentů k uzavření

Uzavřením programu rozvoje venkova nekončí odpovědnost za zpětné získání neoprávněných plateb; členské státy musí naopak usilovat o zpětné získání všech neoprávněných plateb zjištěných po uzavření programů, v nichž byly příjemcům vyplaceny finanční prostředky Unie, podle čl. 59 odst. 1 písm. e) nařízení (EU) 2021/2116 ([36]).

Příslušné částky musí být oznámeny Komisi v souladu s přílohami II a III nařízení (EU) č. 908/2014 a tabulkou „50/50" pro účely čl. 54 odst. 2 prvního a druhého pododstavce a čl. 54 odst. 3 druhého pododstavce nařízení (EU) č. 1306/2013.

Článek 54 nařízení (EU) č. 1306/2013 se vztahuje na probíhající postupy zpětného získávání prostředků a na postupy zpětného získávání prostředků, které budou zahájeny, pokud jde o neoprávněně vyplacené částky vyplývající z programového období EZFRV 2014–2022.

Členský stát může rozhodnout o zastavení postupu zpětného získávání prostředků v případech, kdy jsou vzniklé náklady vyšší než částka, která má být získána zpět, jak je uvedeno v čl. 54 odst. 3 písm. a) nařízení (EU) č. 1306/2013, nebo pokud se zpětné získání ukáže jako nemožné z důvodu platební neschopnosti dlužníka nebo osoby právně odpovědné za nesrovnalost, která byla zjištěna a uznána podle vnitrostátního práva, jak je uvedeno v čl. 54 odst. 3 písm. b) nařízení (EU) č. 1306/2013.

Částky, které budou účtovány členským státům v souvislosti s případy dosud nenapravených nesrovnalostí, na něž se bude po rozhodnutí o uzavření vztahovat pravidlo 50/50 ([37]), budou muset být každoročně vráceny do rozpočtu Unie.

6.2. Schválení souladu po uzavření

Uzavření programu rozvoje venkova nepředjímá pozdější rozhodnutí o schválení souladu, které by mohlo zahrnovat částky, jež mají být účtovány členskému státu po auditech Komise.

6.3. Posouzení výkonnostního rámce při uzavření

Posouzení dosažení konečného cíle výkonnostního rámce programu rozvoje venkova proběhne v roce 2026 na základě závěrečné výroční zprávy o provádění. Při tomto posouzení Komise zjišťuje míru dosažení konečných cílů a identifikuje veškerá závažná selhání při jejich dosažení.

Závažným selháním při dosažení priority výkonnostního rámce se rozumí, že míra dosažení cíle nebo cílů (v případě více než dvou cílů na prioritu) je nižší než určité procento, jak je definováno v článku 6 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 215/2014. Zjištění závažného selhání při dosažení priority kromě toho podléhá řadě kumulativních podmínek podle čl. 22 odst. 7 nařízení (EU) č. 1303/2013. Než může Komise konstatovat závažné selhání při dosažení priority, musí zjistit, že závažné selhání je způsobeno nedostatky v provádění, a sdělit to řídícímu orgánu, který musí mít možnost přijmout nápravná opatření.

Komise může uplatnit finanční opravu za zjištěné závažné selhání při dosažení priority výkonnostního rámce, ale není povinna tak učinit.

Komise finanční opravy neuplatní, pokud selhání při dosažení priority výkonnostního rámce zapříčinily socio-ekonomické nebo environmentální faktory, výrazné změny v ekonomických nebo environmentálních podmínkách v dotčeném členském státě nebo vyšší moc, která vážně narušila provádění daných priorit ([38]).

([36]) Předchozí čl. 58 odst. 1 písm. e) nařízení (EU) č. 1306/2013.
([37]) Ustanovení čl. 54 odst. 2 nařízení (EU) č. 1306/2013.
([38]) Ustanovení čl. 22 odst. 7 nařízení (EU) č. 1303/2013.

TABULKA 1: Příklad výpočtu konečného zůstatku

Výpočet konečného zůstatku pro program rozvoje venkova
I – **Ověření dodržování finančního plánu podle opatření:**
a) Celkové výdaje vykázané v ročních výkazech za programové období 2014–2022
b) Úpravy
c) Minus celkové zastropování na úrovni opatření
II – **Odečtení částek již vyplacených do programu rozvoje venkova:**
a) Vyplacené předběžné financování
b) Průběžné platby
= Konečný zůstatek k vyplacení
– Pozastavení/přerušení
= KONEČNÝ ZŮSTATEK, který má být vyplacen nebo získán zpět